

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว หมู่บ้านบุไทรโฮมสเตย์
อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยว หมู่บ้านบุไทรโฮมสเตย์ อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา และ 2) เพื่อศึกษาผลของทัศนคติที่มีต่อการท่องเที่ยวในท้องถิ่นหมู่บ้านบุไทรโฮมสเตย์ อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประชากรที่ศึกษา คือ หัวหน้าครัวเรือน หรือ ผู้แทนครัวเรือนที่สามารถให้ข้อมูลได้ จำนวน 179 ชุด โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 179 ชุด การวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS โดยใช้ค่าสถิติ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุดและค่าต่ำสุด ส่วนข้อมูลที่เป็นคำถามปลายเปิดได้สรุปเป็นความเรียง

ผลการศึกษาพบว่า ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวหมู่บ้านบุไทรโฮมสเตย์ อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยชุมชนมีส่วนร่วมในการนำเสนอความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ชุมชนมีส่วนร่วมในการร่วมลงมติหรือลงความเห็นที่จะช่วยกันในการจัดการท่องเที่ยวทุกครั้งที่มีการประชุมในหมู่บ้าน และการเข้ามามีส่วนร่วมในการลงทุนและการรับผลประโยชน์ตอบแทน ชุมชนได้รับผลประโยชน์จากการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในแหล่งท่องเที่ยว การมีส่วนร่วมในการวางแผนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ชุมชนมีการได้ประชุมการวางแผนจัดสถานที่บริเวณหมู่บ้านเพื่อการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีการเข้าร่วมตัดสินใจในกิจกรรมรณรงค์รักษาความสะอาด ความสวยงาม และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของชุมชน การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลโดยรวมอยู่ในระดับมาก และการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวภายนอกชุมชนจากสื่อต่างๆ ทัศนคติของชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยว โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ระดับมากที่สุด คือ อบต. ควรรับฟังข้อเสนอแนะของประชาชนเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาระบบการจัดการการท่องเที่ยวในท้องถิ่น เนื่องจากองค์การบริหารปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวร่วมกับชุมชนเท่าที่ควร นอกจากนี้ประชาชนในท้องถิ่นยังมีความเห็นว่า ทุกคนเป็นเจ้าของทรัพยากรธรรมชาติที่นำมาจัดการเป็นแหล่งท่องเที่ยว จึงมีสิทธิและหน้าที่ในการดูแลจัดการการท่องเที่ยว และไม่ควรปล่อยให้องค์การบริหารส่วนตำบลบริหารจัดการแต่เพียงฝ่ายเดียว

สำหรับปัญหาและข้อเสนอแนะแก้ไขแนวทางของชุมชนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวของท้องถิ่น ผลปรากฏว่า ปัญหาที่พบมากที่สุด คือ สาธารณูปโภค รองลงมา คือ การนำวัฒนธรรมเมืองเข้ามาสู่หมู่บ้านโฮมสเตย์ และระดับน้อยที่สุด คือ การให้การสนับสนุนในด้านต่าง ๆ แก่กลุ่มโฮมสเตย์มีน้อย รวมถึงยังไม่มีบริการรถเช่าเสริมให้แก่ชุมชน เพื่อจัดทำสินค้าของชุมชนและเป็นการเพิ่มรายได้แก่ชุมชน ดังนั้นข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา คือ

ควรมีงบประมาณสนับสนุนจากราชการในการปรับปรุงสาธารณูปโภค รองลงมา คือ ควรมีการสนับสนุนทุนการฝึกอบรมครูงานเพื่อเพิ่มศักยภาพด้านการจัดการการท่องเที่ยวแก่สมาชิก และควรมีการปรับปรุง

พัฒนาสื่อต่าง ๆ ให้สวยงามและชัดเจนมากขึ้น ข้อเสนอแนะสุดท้าย คือ ควรมีการปรับปรุงสถานที่ทำการกลุ่มโฮมสเตย์ให้ กว้างขวาง มีทัศนียภาพ ที่สวยงาม รวมถึงข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่ชุมชนมีต้องการมากที่สุด คือ ควรมีการควบคุมการนำสินค้าจากชุมชนอื่น ๆ เข้ามาขาย รองลงมา คือ ควรมีการแนะนำนักท่องเที่ยวที่จะมาพักให้เข้าใจเกี่ยวกับลักษณะการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ และข้อเสนอแนะสุดท้าย คือ ควรมีการร่วมมือกันของชุมชนที่จะดูแลอนุรักษ์ ดิน น้ำ และป่าไม้ในชุมชน เพื่อการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ของชุมชนอย่างยั่งยืน

ABSTRACT

The Community Participation to Tourism Management at Busai Village Home Stay, Wangnamkhieo District, Nakhon Ratchasima Province

The objective of this research was 1) to study the community participation to tourism management at Busai Village Home Stay, Wangnamkhieo District, Nakhon Ratchasima Province, 2) to study the attitude's result upon the local tourism, particularly Busai Village Home Stay, Wangnamkhieo District, Nakhon Ratchasima Province.

This research was either quantitative research or qualitative research, the population studied were 179 family leaders or household representatives being able to give information 179 copies of questionnaire were used to be tool for data collection, the SPSS program was used for the data analysis through the use of statistical value, frequency distribution, percentage, mean, standard deviation being both maximum and minimum value, but the data with open-ended questions had been summarized as an essay.

The findings were: For the community participation to tourism management at Busai Village Home Stay, Wangnamkhieo District, Nakhon Ratchasima Province by overall views it was at high level, that is the community participation to present the idea was at the highest level. For the community participation to get solution or agreement for the tourism organization every time being met at the village and the investment and benefit receiving participation, the community receiving benefit derived from taking care of the tourism resource to be sustainable, and also the planning participation by overall views they were all at high level. But for the meeting for the tourism planning in the village in continuation, and decision making participation by overall views they were at high level. The decision making participation on the activity of cleaning campaign, beauty, well organization of the community, and the participation for monitoring and evaluation by overall views they were at high level. For how to receive the information of the tourism by overall views it was at high level, especially the outside tour information from various kinds media. For the community's attitude upon the tourism by overall views it was medium level. The highest level was that Tambon Administrative Organization (TAO) should accept the people's ideas in order to development in terms of tourism management system because TAO has not participated in tourism management with the local people together as it should be. A part from this, the local people have got an idea that all people are the owner of natural resources which are assigned to be the tourism

resource and taking care duties to be responsible for. The local people should not protest the tourism management, and they should not leave it to be responsible duty of TAO only.

As for problems and suggestions, for improvement of the community's guideline upon the participation in local tourism management it was found that the problem mostly found was public utility, the second was how to take the urban culture to the home stay village, and least level of the problem found was that there was a little supporting to the home stay village, and the supplementary occupation was not also provided to the community, this is to create the community's commercial cargo, and to increase their income. So, the suggestions for problem-solving are as follows:

Firstly the budget should be supported by the government to improve the public utility, and secondly the training and study-tour should be supported to increase potentiality to members, and also media should be improved and developed to be more beautiful and clearer. The last suggestion is that the location of home stay should be improved wider with beautiful and appropriate views, and others suggestions are what the community needs very much is how to control other cargoes to be sold in the community, the second need is that the tourists should be suggested to be clearly understood on what really meaning of home stay is, and finally what to emphasize on is that cooperation with the community should be made to let them take care and conserve soil, water and community's wood lots, this is to make the home stay tour be sustainable for the community forever.